

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verotusmenettelystä annettua lakia.

Verotusmenettelystä annettua lakia muutetaisiin lisäämällä siihen uusi pykälä, jonka mukaan Verohallinto olisi toimivaltainen viranomainen Suomen ja vieraan valtion välillä tehdyssä verotusta koskevassa sopimuksessa silloin, kun toimivalta sopimuksen mukaan voidaan siirtää valtiovarainministeriöltä. Asi-

an ollessa periaatteellisesti tärkeä, valtiovarainministeriö voisi kuitenkin ratkaista asian. Toimivaltainen viranomainen ratkaisee muun muassa sopimuksessa tarkoitettua tietojenvaihtoa, muuta virka-apua sekä keskinäistä sopimusmenettelyä koskevat asiat.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Suomi on tehnyt vieraiden valtioiden kanssa useita verotusalan sopimuksia (sopimukset). Sopimukset koskevat kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen välttämistä ja virka-apua veroasioissa. Myös sopimukset tiedonvaihdoista veroasioissa ovat virka-apusopimuksia. Lisäksi Suomi on tehnyt eräiden valtioiden ja oikeusalueiden kanssa soveltamisalaltaan rajoitettuja tuloverosopimuksia.

Sopimukset ovat joko kahdenvälisiä tai monenkeskisiä.

Sopimuksissa on toimivaltaiseksi viranomaiseksi määrätty yleensä valtiovarainministeriö tai sen valtuuttama edustaja tai viranomainen, jonka valtiovarainministeriö määrää toimivaltaiseksi viranomaiseksi. Toimivaltainen viranomainen käsittelee sopimuksessa tarkoitettuja asioita, kuten tietojenvaihtoa ja virka-apua. Lisäksi toimivaltainen viranomainen neuvottelee tarvittaessa sopimuksen tulkinnasta toisen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa niin sanotussa keskinäisessä sopimusmenettelyssä.

Valtiovarainministeriö on asetuksella määrännyt Verohallinnon toimivaltaiseksi viranomaiseksi eräissä sopimuksiin liittyvissä asioissa. Valtiovarainministeriö voi asetuksen

mukaan kuitenkin ratkaista periaatteellisesti tärkeän asian. Asetuksessa luetellaan sopimukset ja asiat, joissa toimivaltaa on siirretty Verohallinnolle. Niitä ovat tietojenvaihto ja muu virka-apu, keskinäinen sopimusmenettely ja päätökset etuuksien sopimusmukaisuudesta. Asetusta on päivitetty, kun uusia sopimuksia on tullut voimaan. Verohallinnon toimivaltaan kuuluvien asioiden luetteloa on laajennettu sitä mukaa kuin toimivallan siirto on katsottu tarpeelliseksi. Voimassa oleva valtiovarainministeriön asetus Verohallinnon määräämisestä toimivaltaisena viranomaisena ratkaisemaan eräitä verotusta koskevissa kansainvälisissä sopimuksissa tarkoitettuja asioita on annettu 8 päivänä tammikuuta 2013 (56/2013).

Kaikkia toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvia tehtäviä ei ole siirretty Verohallinnolle. Valtiovarainministeriön toimivaltaan kuuluu esimerkiksi sopimuksen tekeminen toisen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa tietojenvaihdon ja muun virka-avun yksityiskohtaisesta toteuttamistavasta.

Nykyistä menettelyä, jossa toimivalta yksityiskohtaisesti määrättävissä asioissa siirretään Verohallinnolle asetuksella, ei voida enää pitää tarkoituksenmukaisena. On selvempää säätää asiasta lailla, joka antaa toimivaltaisen viranomaisen toimivallan Verohallinnolle.

hallinnolle. Toimivalta siirtyisi Verohallinnolle kaikissa toimivaltaisen viranomaisen tehtävissä niiden sopimusten mukaan, joissa valtuutetaan valtiovarainministeriö siirtämään toimivaltaa. Ehdotuksen mukaan Verohallinnolle siirtyvät toimivaltaisen viranomaisen tehtävät olisivat laajemmat kuin voimassa olevassa asetuksessa. Verohallinnolle kuuluvia toimivaltaisen viranomaisen tehtäviä ei enää yksilöitäisi samalla tavalla kuin voimassa olevassa asetuksessa, vaan toimivalta olisi yleinen.

Valtiovarainministeriö säilyisi toimivaltaisena viranomaisena, jos toimivaltaa ei sopimuksen mukaan voida siirtää tai jos kyseessä on periaatteellisesti tärkeä asia, jonka valtiovarainministeriö voi ottaa ratkaistavakseen. Myös voimassa olevan asetuksen mukaan ratkaisuvalla kuuluu valtiovarainministeriölle periaatteellisesti tärkeissä asioissa.

Valtiovarainministeriön asetus Verohallinnon määräämisestä toimivaltaisena viranomaisena ratkaisemaan eräitä verotusta koskeissa kansainvälisissä sopimuksissa tarkoitettuja asioita kumoutuisi lain voimaan tullessa siltä osin kuin se koskee toimivaltaisen viranomaisen tehtävien siirtoa Verohallinnolle. Asetuksella Verohallinnolle on annettu myös toimivalta ratkaista verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 89 §:n 3 momentissa tarkoitettuja hakemusasiat, jotka koskevat 2 §:ssä mainitun sopimuksen soveltamista,

jos vapautettavaksi pyydetty määrä on enintään 50 000 euroa. Tämä toimivalta säilyisi siis ennallaan.

2 Esityksen vaikutukset

Toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi kuuluvien asioiden hallinnollinen työ on jo nykyään tehty Verohallinnossa, jos valtiovarainministeriö ei ole ollut toimivaltainen. Hallinnollisesta työstä aiheutuva henkilötyövuosimäärä sisältyy Verohallinnon toimintamenoihin. Ehdotus ei vaikuttaisi Verohallinnon tai verovelvollisen hallinnollisiin kustannuksiin.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

Esityksestä pyydettiin lausuntoa oikeusministeriöltä ja Verohallinnolta.

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 10 luvun otsikko, sellaisena kuin se on laissa 875/2012, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 875/2012 kumotun 88 §:n tilalle uusi 88 § seuraavasti:

10 luku

Toimivaltainen viranomainen ja veronhuojennukset

88 §

Toimivaltainen viranomainen

omaisena voi olla valtiovarainministeriön valtuuttama tai määräämä edustaja tai viranomainen, toimivaltainen viranomainen on Verohallinto. Verohallinto ratkaisee ensisijaisesti toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvan asian. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Jos Suomen vieraan valtion tai oikeusalueen kanssa tekemän verotusta koskevan sopimuksen mukaan toimivaltaisena viran-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2014

Pääministeri

ALEXANDER STUBB

Valtiovarainministeri *Antti Rinne*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 10 luvun otsikko, sellaisena kuin se on laissa 875/2012, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 875/2012 kumotun 88 §:n tilalle uusi 88 § seuraavasti:

10 luku

Veronhuojennus

10 luku

Toimivaltainen viranomainen ja veronhuojennukset

88 §

Toimivaltainen viranomainen

Jos Suomen vieraan valtion tai oikeusalueen kanssa tekemän verotusta koskevan sopimuksen mukaan toimivaltaisena viranomaisena voi olla valtiovarainministeriön valtuuttama tai määräämä edustaja tai viranomainen, toimivaltainen viranomainen on Verohallinto. Verohallinto ratkaisee ensisijaisesti toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvan asian. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .